

Často kladené dotazy

Jsou rodiče povinni spolupracovat s orgánem sociálně právní ochrany dětí?

Ano, jedná se o zákonem stanovené oprávnění (zákon o sociálně právní ochraně dětí). Rodiče mají ze zákona povinnost spolupracovat s orgány sociálně právní ochrany při ochraně zájmů a práv dítěte. Jsou povinni dostavovat se k osobnímu jednání, předkládat listiny a doklady a za daných podmínek umožnit návštěvu sociálního pracovníka/pracovnice v místě bydliště.

Jaká jsou práva a povinnosti k dětem v případě rozvodu manželství rodičů?

Před rozhodnutím soudu o rozvodu musí být upraveny poměry k nezletilým dětem – tzn., komu bude dítě svěřeno do výchovy a jak bude každý z rodičů přispívat na jeho výživu.

Jaká je rodičovská odpovědnost rodiče, který nemá dítě ve své péči?

Práva a povinnosti rodičů vyplývající z rodičovské odpovědnosti jsou v každém případě stejná.

Musí být dítě zastoupeno kolizním opatrovníkem v soudních řízení ve věcech úpravy výchovy, styku, výživného apod.?

Ano, neboť se rozhoduje o věcech, při nichž by mohlo dojít ke střetu zájmů mezi rodiči a dítětem nebo ke střetu zájmů dětí těchto rodičů.

Jaká je role kolizního opatrovníka?

Kolizní opatrovník je ustanoven příslušným soudem pouze pro dané řízení a jeho úkolem je zjištění poměrů dítěte a rodičů a podání návrhu na to, jak by měly poměry dítěte být upraveny. V rámci komunikace s rodiči může plnit i roli poradenskou, nepřebírá však žádnou zodpovědnost za případné konflikty a problémy, které v rodině mohou nastat. Pravomocným ukončením řízení jeho role končí a nadále do rodiny, není-li to třeba, nezasahuje.

Musí být prováděn pohovor s nezletilým dítětem?

Ano. Dítě má právo se samo podle svých schopností vyjádřit k podstatným záležitostem, které se ho týkají, a to i bez přítomnosti rodičů. Pohovor se provádí zpravidla na oddělení sociálně právní ochrany dětí nebo v místě jeho bydliště. Dítě je tímto chráněno před nutností provést pohovor přímo před soudem, což by pro něj mohlo být značně stresující.

Jaké jsou možné formy výchovy, pokud se rodiče rozvedli/rozešli?

a/ společná výchova – rodiče i po rozvodu (rozchodu) zůstávají v jedné domácnosti, i když každý hospodaří zvlášť. Nebylo by vhodné omezit jednomu z nich podíl na výchově, a proto je možné svěřit dítě do společné výchovy obou rodičů.

b/ střídavá výchova – dítě bude svěřeno v určitém přesně vymezeném časovém období do výchovy jednoho rodiče a v dalším časovém období do výchovy druhého. Podmínkou je společná vůle rodičů, popřípadě dítěte. Rodiče musí být schopni se dohodnout na výchově a na zajišťování základních potřeb dítěte. Pro dítě by střídavá péče neměla znamenat zásadní změny týkající se školy, volného času, okruhu kamarádů a podobně.

c/ svěřením do výchovy jednoho z rodičů, přičemž druhý rodič má právo se s dítětem stýkat. Pokud rodiče nejsou schopni se na rozsahu styku dohodnout, rozhodne o tomto příslušný soud.

Jaká je výše výživného, kterou určuje soud?

Není stanoven žádný všeobecně platný vzorec pro výpočet výživného. Jeho výše vyplývá z odůvodněných potřeb dítěte a současně výdělkových možností a schopností rodiče.

Kdy je třeba podat návrh na úpravu výživného?

V případě jakékoliv zásadní změny v životě dítěte (tzn. nástup do školky, školy, v případě změny zdravotního stavu apod.) lze výši výživného upravit. Došlo-li ke změně poměrů na straně rodiče nebo dítěte.

Co dělat, když rodič neplatí soudem stanovené výživné?

Obrátit se na příslušný soud a podat návrh na výkon rozhodnutí na peněžité plnění. Dále je možné podat návrh na nařízení exekuce, která se podává soudnímu exekutorovi. V případě dlouhodobého neplnění této povinnosti podat na Policii ČR trestní oznámení pro podezření z trestného činu zanedbání povinné výživy. Trestní zákoník stanoví, že tohoto trestného činu se dopustí ten, kdo neplní, ať už z nedbalosti či úmyslně, svou zákonnou povinnost vyživovat nebo zaopatřovat jiného po dobu delší než 4 měsíce.

Je-li rodič zbaven rodičovské odpovědnosti, musí platit výživné?

Ano, musí. Vyživovací povinnost rodiče zbavením rodičovské odpovědnosti nezaniká.

Jak postupovat, pokud rodič brání styku druhého rodiče s dítětem?

Doporučujeme obrátit se na příslušný orgán sociálně právní ochrany dětí (Městský úřad Hustopeče, Sociální odbor), který zváží veškeré okolnosti případu a navrhne další postup.

Je-li soudem upraven styk rodičů s dětmi, musí si rodiče vzájemně sdělovat místo pobytu dítěte v době styku?

Nemusí. Oba rodiče mají stejnou rodičovskou odpovědnost, pokud není omezena soudem

Jak postupovat v případě, kdy je omezován nebo znemožňován styk dítěte s prarodiči?

Dítě má zákonné právo na styk s prarodiči. V případě problémů doporučujeme obrátit se na příslušný orgán sociálně právní ochrany dětí, který zváží veškeré okolnosti případu a navrhne vhodné řešení.

Může rodič v době styku spolu s dítětem vycestovat na zahraniční dovolenou?

Ano, může.

Jak postupovat, pokud zjistím, že dítě nechodí bez mého vědomí do školy?

Doporučujeme obrátit se Městský úřad Hustopeče, Sociální odbor, který zváží veškeré okolnosti případu a navrhne další postup.

Co dělat, pokud mám podezření, že moje dítě užívá nějakou drogu?

Pro získání jistoty je možné zakoupit v lékárně dostupný test. Následně doporučujeme obrátit se buď na příslušný orgán sociálně právní ochrany dětí (MěÚ Hustopeče, Sociální odbor) nebo přímo na zařízení, které se touto problematikou zabývá.

Co dělat, když se dítě toulá a nepřijde v noci domů, případně je mimo domov delší dobu?

Po vyčerpání vlastních dostupných možností nahlásit pohřešování na Policii ČR.

Jak mám postupovat, pokud chci osvojit dítě nebo přijmout dítě do pěstounské péče?

Žádost přijímá oddělení sociálně právní ochrany dětí podle trvalého bydliště žadatelů (MěÚ Hustopeče – Sociální odbor). Zde pracovník s žadatelem sepíše žádost, vysvětlí způsob zprostředkování a podá veškeré informace o této problematice.

Žadatel předkládá: občanský průkaz, rodný list, oddací list, zprávu o zdravotním stavu na předepsaném formuláři (bude vydán na úřadě), údaje o ekonomických poměrech (vyjádření zaměstnavatele – výše příjmů). Pracovník sociálního odboru zajistí sociální šetření v místě bydliště, pohovor s žadatelem, opis z rejstříku trestů. Po zkompletování uvedených dokladů přenáší kopie veškeré dokumentace příslušnému Krajskému úřadu k dalšímu vyřízení, tedy odbornému posouzení, zajištění odborné přípravy pro přijetí dítěte do rodiny a vlastnímu zprostředkování NRP.

Žádost lze v průběhu vyřizování podle aktuální potřeby žadatele přerušit nebo zrušit.

Výše uvedené doklady předkládají shodně jak žadatelé o osvojení, tak žadatelé o pěstounskou péči.

Jak mám postupovat, pokud se chci ujmout dítěte, které dobře znám a jemuž zemřeli rodiče, event. vím, že byli rodiče zbaveni rodičovské odpovědnosti?

Sociální pracovnice MěÚ Hustopeče s Vámi sepíše návrh na ustanovení poručníka, který bude po doplnění dokladů předložen soudu k projednání a rozhodnutí.

K návrhu se připojuje např. rodný list dítěte, výpis z rejstříku trestů navrhovatele, bude provedeno sociální šetření poměrů

Jak mám postupovat, pokud chci svěřit do pěstounské péče dítě, které dobře znám a vím, že jej rodiče nemohou nebo nechtějí dále vychovávat?

Sociální pracovnice MěÚ Hustopeče s Vámi sepíše návrh na ustanovení pěstouna, který bude po doplnění dokladů předložen soudu k projednání a rozhodnutí. K návrhu se připojuje např. rodný list dítěte, výpis z rejstříku trestů navrhovatele, bude provedeno sociální šetření poměrů. Navrhovatel dokládá k návrhu veškeré osobní doklady, výpis z rejstříku trestů, výši svých měsíčních příjmů, potvrzení o zdravotním stavu a psychologické vyšetření. Dále je provedeno sociální šetření v rodině a sociální pohovor s navrhovatelem. O pěstounské péči rozhoduje příslušný soud.

Jak mám postupovat, pokud chci svěřit do své výchovy dítě, které znám (obvykle jde o vnuky či děti příbuzné) a kterému rodiče výchovu nezajišťují?

Je třeba se obrátit na příslušný soud (dle trvalého bydliště dítěte) a podat návrh na svěření dítěte do výchovy jiné fyzické osoby než rodiče.

Soud potom určí, které doklady chce předložit, avšak vždy je třeba mít s sebou občanský průkaz a rodný list dítěte.

Co má dělat, pokud chci dát dítě k adopci (osvojení)?

Tuto skutečnost je třeba oznámit v porodnici při narození dítěte. Po uplynutí 6 týdnů od porodu je třeba dostavit se na Okresní soud, kde dá souhlas s osvojením do protokolu. Otec tento souhlas může projevit ihned. Tím se dítě stává tzv. právně volné a může mu být okamžitě zprostředkována náhradní rodinná péče – osvojení. Dále už nebudete účastna žádných soudních či úředních řízení.

Co mám dělat, pokud chci dát souhlas s tím, aby byla dítěti zprostředkována pěstounská péče?

Pokud bylo dítě se souhlasem rodičů umístěno v dětském zařízení (dětský domov, kojenecký ústav), dostaví se rodiče na MěÚ Hustopeče, Sociální odbor, kde s nimi bude sepsán protokol

o souhlasu se zprostředkováním pěstounské péče dítěti. Rodič se účastní všech jednání před soudem, zůstává mu kromě výchovy dítěte veškerá rodičovská zodpovědnost, má právo se s dítětem stýkat.

Co mám dělat, pokud chci osvojit dítě své manželky (či manžela)?

Sociální pracovnice MěÚ Hustopeče s vámi sepíše návrh, ke kterému je nutné připojit vyjádření manžela(ky), vyjádření dítěte (s ohledem na jeho věk), souhlas biologického rodiče, potvrzení o vašem zdravotním stavu (i dítěte), výpis z rejstříku trestů, potvrzení o vašich příjmech a vaše psychologické vyšetření. Dále bude v rodině úřadem provedeno sociální šetření a věc bude postoupena soudu k projednání a rozhodnutí.

Jak mám postupovat, pokud chci zrušit pěstounskou péči?

Pracovník MěÚ Hustopeče, Sociální odbor Vám sepíše návrh na zrušení pěstounské péče, který bude řádně odůvodněn. Návrh je potom předán příslušnému soudu. Soud na návrh pěstouna pěstounskou péči zruší a dítě se vrací do dětského domova, případně se jeho výchovy ujímá jiná vhodná osoba.

Jak postupovat v případech, kdy vychovávám dítě v náhradní rodinné péči a s výchovou jsou jakékoliv komplikace?

Vždy je třeba obrátit se na příslušný orgán sociálně právní ochrany dětí a podle povahy věci bude navrženo další řešení.

Co dělat, pokud se nemohu krátkodobě (např. z důvodu operace apod.) postarat o své nezletilé dítě a nelze péči zajistit ani v rámci širší rodiny či známých?

Lze řešit prostřednictvím Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, kde může být dítě umístěno na základě písemné dohody na nezbytně dlouhou dobu.